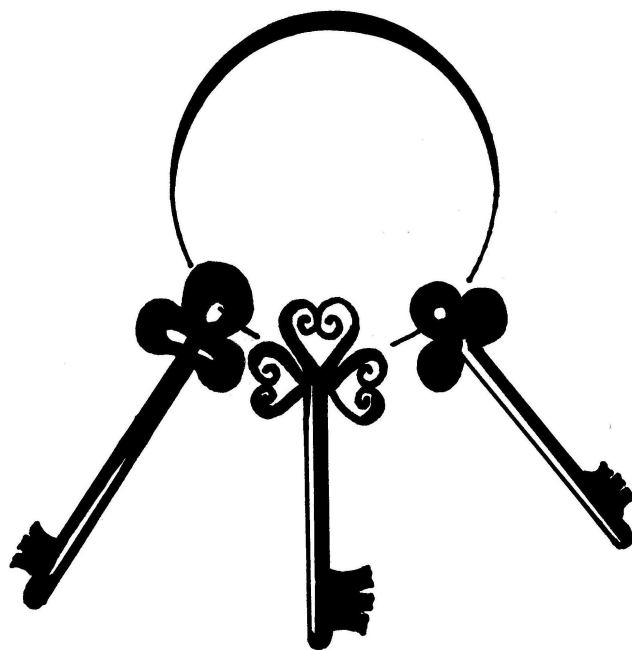


ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM - „ Klíč “ pro přípravný stupeň ZŠ speciální

s úpravami pro děti se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami a autismem

Vzdělání je klíčem k úspěchu



**ZŠ speciální, ZŠ praktická a Praktická škola Litoměřice,
Šaldova 6, příspěvková organizace**

3. verze

ŠVP PV - „ Klíč “

pro přípravný stupeň ZŠ speciální

Zpracovaný podle Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s úpravami pro děti se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami a autismem

1 Identifikační údaje o škole	4
1.1 Oficiální název ŠVP	4
1.2 Předkladatel a zřizovatel	4
1.3 Platnost dokumentu	5
2 Obecná charakteristika školy	7
2.1 Úplnost a velikost školy, vybavení školy	7
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	9
2.3 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty	10
3 Podmínky vzdělávání	10
3.1 Věcné podmínky	20
3.2 Životospráva	21
3.3 Psychosociální podmínky	22
3.4 Organizace	22
3.5 Řízení školy	22
3.6 Personální a pedagogické zajištění	23
3.7 Spoluúčast rodičů	23
4 Organizace vzdělávání	23
5 Charakteristika vzdělávacího programu	24

5.1 Zaměření školy	24
5.2 Cíle školy	26
5.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními (těžkým MP, souběžným postižením více vadami a autismem)	27
5.4 Klíčové kompetence pro děti přípravného stupně	28
5.5 Klíčové kompetence pro děti s těžkým, hlubokým MP, souběžným postižením více vadami a autismem	31
5.6 Zabezpečení výuky dětí a žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, speciálně pedagogická péče	33
6 Vzdělávací obsah (uspořádání učiva)	38
6.1 Tabulky vzdělávacích oblastí se vzdělávací nabídkou	38
6.2 Integrovaný blok č. 1 - Já jsem malý školáček	56
6.3 Integrovaný blok č. 2 - Barevný podzim	57
6.4 Integrovaný blok č. 3 - Zima čaruje	59
6.5 Integrovaný blok č. 4 - Odemykáme klíčkem jaro	61
6.6 Integrovaný blok č. 5 - Sluníčko nás hřeje, školáček se směje	62
7 Evaluační systém - Hodnocení dětí a autoevaluace školy	65
7.1 Hodnocení dítěte v přípravném stupni	65
7.2 Pravidla pro hodnocení	67
7.3 Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost	68

I IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

název ŠVP:

Klíč – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání pro přípravný stupeň ZŠ speciální s úpravami pro žáky se středně těžkým, těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami a autismem

předkladatel:

ZŠ speciální, ZŠ praktická a Praktická škola Litoměřice, Šaldova 6, příspěvková organizace

adresa školy: Šaldova 6, 412 01 Litoměřice

adresa detašovaných pracovišť: Dalimilova 2, 412 01 Litoměřice
Revoluční 32, 412 01 Litoměřice
Mírová 225, 410 02 Lovosice
1. máje 59, 411 45 Ústěk
DNS Na Svobodě 172, 412 11 Čížkovice

jméno ředitele: Mgr. Jan Preiss

kontakty: tel., fax: 416 735 073, info@zssaldova.cz
www.zssaldova.cz

kontakty detašovaných pracovišť: Dalimilova 2, tel. 416 531 760
Revoluční 32, tel. 416 742 087
Lovosice, tel. 416 532 119
Ústěk, tel. 416 795 540
Čížkovice, tel. 416 574 740

IČO: 627 70 233

IZO: 610 150 502

RED-IZO: 610 150 502

zřizovatel: Ústecký kraj - odbor školství, mládeže a tělovýchovy

adresa: Velká Hradební 3118/48

400 02 Ústí nad Labem

kontakty: tel.: 475 657 111

fax: 475 657 299
e-mail : www.kr-ustecky.cz

koordinátor ŠVP: Mgr. Lenka Šerksová, lenka.serksova@centrum.cz
Mgr. Andrea Bližíková, blizikova.andrea@seznam.cz
Mgr. Hana Koblischková, koblischkova@seznam.cz

platnost dokumentu od: 1. září 2017

podpis ředitele:

razítko školy

projednáno v pedagogické radě školy: 21. června 2012 (1. verze), 21. června 2016 (2. verze), 22. června 2017 (3. verze)

Školní vzdělávací program „Klíč“ pro přípravný stupeň ZŠ speciální

**Základní školy speciální, Základní školy praktické a Praktické školy, Litoměřice, Šaldova 6
příspěvkové organizace**

byl projednán Školskou radou dne 23. června 2017

členové školské rady :

1. Mgr. Jarmila Heřmánková – předseda

.....

2. Pavel Kunderát

.....

3. MUDr. Jan Laryš

.....

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Vzhledem k tomu, že ŠVP PV - „Klíč“ - přípravný stupeň je rozšiřující součástí ŠVP „Klíč“ - ZŠ speciální, vychází z charakteristiky, materiálních i personálních podmínek ZŠ speciální a detašovaných pracovišť.

Umístění školy

Ředitelství škol je blízko historické části města Litoměřice v Šaldově ulici. Nachází se nedaleko centra města. Okolí školy i detašovaných pracovišť není dopravně přetížené, školy jsou v klidných částech měst. Dostupnost je optimální (autobusová a železniční doprava, MHD).

2.1 Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Škola je plně organizována s výukovým programem upravující vzdělávání žáků s mentálním postižením. Jedná se o menší městskou školu spíše rodinného typu (Dalimilova 2) s detašovanými pracovišti. Maximální kapacita základní školy speciální a detašovaných pracovišť je 70 žáků v 1. – 10. postupném ročníku a naplněnost je v rozmezí 55 - 70 žáků pro školní rok.

Škola je součástí komplexu zařízení pro žáky s různým stupněm mentálního postižení. V rámci tohoto komplexu poskytuje své služby i speciálně pedagogické centrum, které sídlí v Dalimilově ulici.

Součástí školy je školní družina s maximální kapacitou pro celé zařízení 25 žáků. Tato kapacita je dána společně pro ZŠ speciální a ZŠ praktickou. Školní družinu navštěvují žáci prvního stupně.

Hlavní budovou ZŠ speciální je budova v ul. Dalimilova 2 (detašované pracoviště).

Další detašovaná pracoviště se nacházejí:

- Revoluční 32, 412 01 Litoměřice

- Mírová 225, 410 02 Lovosice
- DNS Na Svobodě 172, 412 11 Čížkovice

Chod detašovaných pracovišť řídí vedoucí učitelky, které jsou přímo podřízeny řediteli škol.

Vybavení školy:

Materiální vybavení je dostačující a stále se doplňuje (učební pomůcky, počítačové programy). Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici dobře vybavená školní knihovna v Šaldově ulici, počítačové učebny v Šaldově, Dalimilově ulici, Mírové ulici v Lovosicích, interaktivní tabule Smart apod. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány.

Vybavení ŠD je dostačující, doplňuje se podle potřeby i zájmu žáků (didaktické a konstrukční hry a hračky, sportovní náčiní, rehabilitační míče, výtvarné potřeby apod.). V současné době dochází k postupné rekonstrukci hřiště a zahrady (doplnění oddechového koutku – lavičky, houpačky, trampolína).

Prostorové

Budova ZŠ speciální – hlavního detašovaného pracoviště v Dalimilově ulici sídlí v secesní vile v zahradě s parkovou úpravou. Je zde i sídlo speciálně pedagogického centra, které je součástí našeho zařízení. V budově jsou využity všechny prostory učebny, dřevo dílna, keramická dílna, cvičná kuchyň, školní družina, malá tělocvična, volejbalové hřiště v zahradě školy. Odborná učebna – počítačová učebna. Žáci využívají i moderní tělocvičnu za budovou školy (ul. Šaldova) nebo multifunkční hřiště u ZŠ Svojsíkova. Dle svých zdravotních možností se žáci účastní plaveckého výcviku v krytém bazénu v Litoměřicích a bruslení na zimním stadionu v Litoměřicích. Škola má k dispozici pozemek (oddychová činnost) za budovou, kde je stůl na stolní tenis, lavičky, pískoviště, houpačky, volejbalové hřiště a školní pozemek se skleníkem v zahradě školy.

ŠD má vlastní prostory v areálu školy. Při své činnosti využívá počítačovou učebnu malou tělocvičnu, která je v budově školy. Navštěvuje keramickou dílnu.

Budova detašovaného pracoviště v Lovosicích je umístěna v pěkné zahradě, její větší část slouží jako hřiště, další jako záhonky pro pěstitelské práce. Třídy jsou menší, ale útulně zařízené. Škola má počítačovou učebnu s přístupem na internet, dvě dílny, dvě cvičné kuchyně, tělocvičnu a keramickou dílnu. K dalšímu vybavení patří DVD, MP3, sportovní nářadí a náčiní. Škola může bezplatně využívat plavecký bazén, zimní stadion a lehkooatletický stadion města. Přípravná třída má svoji učebnu – hernu, která je plně přizpůsobena potřebám předškolního vzdělávání. Využívá i další prostory ve škole – tělocvičnu, hernu školní družiny, keramickou dílnu.

Další detašovaná pracoviště sídlící v ulici Revoluční v Litoměřicích ve stacionáři Srdíčko a DNS Na Svobodě v Čížkovicích využívají materiální a prostorové vybavení tamních zařízení např. bazén, rehabilitační pomůcky, terapeutické relaxační místnosti (vodní lůžko, světelná a zvuková relaxace, kuličkový bazén atd.).

Hygienické

Pitný režim si žáci školy i ŠD zajišťují z vlastních zdrojů, škola umožňuje přípravu nápojů ve třídách pod dohledem vyučujících. Pro odpočinek je k dispozici školní družina (mladší žáci), od jara do podzimu zahrada za budovou školy (pingpongový stůl - zatravněná plocha), popř. volejbalové hřiště.

Škola nedisponuje vlastní školní jídelnou. Stravování žáků zajišťuje Centrální školní jídelna ve Svojsíkově ulici, kam žáci školy i ŠD musí přecházet.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor ZŠ speciální vychází ze zaměstnanců celého zařízení. Tvoří ředitel, zástupce ředitele, přibližně čtyřicet tři pedagogických pracovníků včetně výchovných poradců, metodiků prevence, vychovatelek školní družiny a asistentů pedagogů.

Sbor je tvořen ženskou populací. Počet pedagogických pracovníků se odvíjí podle celkového počtu tříd a celkového počtu odučených hodin. Z celkového počtu pedagogických pracovníků nesplňují dva pedagogičtí pracovníci kvalifikační předpoklady, tři z nich si kvalifikaci doplňují. Ve výčtu pracovníků je započítán ředitel

školy a jeho zástupce. Ředitel školy absolvoval funkční studia – management ve školství. Věková skladba pedagogického sboru se pohybuje ve věku 42 let. Stran odbornosti je na našem zařízení kvalifikovaný pedagog pro výuku ten, který ukončil vysokoškolské magisterské studium se speciální pedagogikou. Prioritou školy je vzdělávání a výchova handicapovaných žáků, tudíž je kladen velký důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVVP je speciální pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou. V uplynulých letech 100% pedagogů prošlo úrovní Z ve školení práce na počítači v projektu PI SIPVZ a přibližně 90% pedagogů prošlo úrovní P. Cílem je rutinní práce na počítači, komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní, komunikační a prezentační techniky ve výuce žáků (3 počítačové učebny, Smart tabule, dataprojektory). Vzdálenější detašovaná pracoviště mají počítače k dispozici v učebnách.

Charakteristika žáků školy

V ZŠ speciální jsou vzdělávání žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Na školu přicházejí žáci z města Litoměřice a z blízkého okolí. Přicházejí žáci, kteří nezvládají učební osnovy základních škol praktických. Žáci jsou do jednotlivých ročníků zařazováni průběžně. V kolektivu žáků jsou i žáci ze sociálně znevýhodněných skupin. Jejich zařazení je podmíněno doporučujícím stanoviskem SPC, žádostí a informovaným souhlasem zákonných zástupců.

2.3 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek (v případě přípravného stupně se jedná o notýsky), na třídních schůzkách, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů (zákonných zástupců). ŠD tyto informace zajišťuje pomocí osobního kontaktu s rodiči nebo nepřímo pomocí družinového notýsku, případně telefonicky. Spolupráce s většinou rodičů je na dobré úrovni. Do spolupráce

s rodiči jsou zapojeni všichni pedagogičtí pracovníci školy. Stejně jsou všichni přímo zapojeni do spolupráce s dalšími partnery: Policie ČR, Odbor sociálních věcí – péče o dítě, školské poradenské pracoviště – SPC. ŠD využívá i nabídky činností DDM Rozmarýn – dětské dopravní hřiště, soutěže.

V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty škola využívá nabídkových programů střediska ekologické výchovy Sever, který sídlí nedaleko naší školy. Škola využívá i služeb Domu dětí a mládeže Rozmarýn – tématické výstavy, přednášky z oblasti patologických jevů. V oblasti předprofesní přípravy škola spolupracuje s IPS úřadu práce a Agentury podporovaného zaměstnávání.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je zapojena do projektu EU peníze školám s cílem vytváření podmínek pro rozvoj znalostí, schopností a dovedností žáků v oblast čtenářské a informační gramotnosti. Škola zařazuje do výuky školní projekty, jako jsou Vánoční a Velikonoční jarmark, kterými žáci prezentují své práce veřejnosti. Dlouhodobě také probíhá projekt Adoptce školy Policií ČR, jehož základní myšlenkou je komunikace s dospívajícími jedinci, předcházení sociálně patologickým jevům a motivace k větší zodpovědnosti za své chování a jednání.

Školní vzdělávací program pro ŠD (není určen pro děti přípravného stupně)

Školní družina při ZŠ speciální, Dalimilova 2, 412 01 Litoměřice

Název ŠVP: Klíč – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s úpravami pro žáky se středně těžkým, těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami a autismem

Adresa školy: ZŠ speciální, ZŠ praktická a Praktická škola Litoměřice, Šaldova 6, příspěvková organizace, 412 01 Litoměřice

Zřizovatel: Ústecký kraj - odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Velká Hradební 3118/48

400 02 Ústí nad Labem

Kontakty: tel.: 475 657 215
fax: 475 657 299
e-mail : www.kr-ustecky.cz

Zpracovala: Jana Čermáková, vychovatelka ŠD

CHARAKTERISTIKA ŠD

Provoz, hygiena a bezpečnost v ŠD

Provoz ŠD: 6.00 – 7.45
11.30 - 15.15
telefon: 416 531 760
Vychovatelky: Jana Čermáková

ŠD při ZŠ speciální má jedno oddělení do maximálního počtu 11 žáků. Poplatek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině se neplatí. Vychovatelka po skončení vyučování si přebírá děti od učitelek.

Děti odchází společně na oběd do centrální školní jídelny ve Svojsíkově ulici. Žáci musí mít ke stravování čipovou kartu. Pití na odpolední ŠD zajišťují rodiče.

Oddělení družiny prostorově využívá k odpočinkové činnosti malou tělocvičnu a k estetickému vytváření využívá vlastní prostory. Podlahovou krytinou na oddech žáků slouží koberec, ostatní plocha – PVC.

Prostor ŠD je vybaven sociálním zařízením, odpovídajícím zářivkovým osvětlením,

koberec pravidelně vysáván a PVC. Místnost je pravidelně větrána okny. ŠD využívá školní zahradou za budovou, pořádá pravidelné vycházky do okolí, přizpůsobené činnosti a času odchodu žáků.

Zájmová činnost je přizpůsobena pro žáky se specifickými potřebami – více ročníků v jednom oddělení. Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ŠD, ČŠJ, na zahradě, při společných vycházkách a akcích.

Hlavním úkolem ŠD je výchovně vzdělávací činnost v době mimo vyučování. Výchovně vzdělávací činnost se uskutečňuje v různých formách (zájmová, odpočinková a rekreační činnost a zaměřuje se především na tělovýchovnou, turistickou, esteticko-výchovnou, pracovní-technickou, společenskovední, přírodovědní a ekologickou zájmovou činnost. Pobyt v ŠD obohacuje žáky nejen po stránce vzdělávací, ale i morální a výchovné. Pobyt v ŠD je zaměřen na aktivní trávení volného času a prohlubování všeobecných znalostí. Příprava na vyučování probíhá formou didaktických her, kde si žáci rozšiřují a upevňují vědomosti získané ve škole. Úkolem ŠD je, aby měli zajištěn pravidelný pobyt na čerstvém vzduchu

Skladba zaměstnání je tvořena každoročně s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků a přizpůsobena ostatním zájmovým kroužkům a mimoškolním zájmovým útvarům. ŠD má zpracován a každoročně obnovován řád ŠD, používá roční plán ŠD, měsíční plány, vychovatelka spolupracuje na plánu školy a přizpůsobuje se školním akcím. K bezproblémovému chodu ŠD je třeba vést žáky jednotlivých ročníků k příznivému sociálnímu klimatu, vzájemnému respektu, přátelskému vztahu ke spolužákům a pracovníkům školy, naučit je asertivně řešit konflikty – bránit se šikaně a patologickým jevům. Vychovatelka spolupracuje s rodiči na konzultacích SRPŠ, telefonicky anebo formou družinových notýsků.

Ekonomické a personální podmínky

Ekonomické podmínky

Spotřeba tepla a světla je hrazena zřizovatelem v rámci rozpočtu kraje pro ZŠ speciální, ZŠ praktickou a Praktickou školu, spotřební materiál na výrobky používají žáci vlastní /nůžky, tužky, lepidla, pastelky atd./, pro prezentaci školy a družiny je hrazen z neinvestičních nákladů.

Prostředky na mzdu vychovatelky sleduje ředitel školy, prostředky jsou poskytovány krajským úřadem.

Personální:

Vychovatelka ŠD: splňuje ÚSO vzdělání pedagogického směru, zařazena dle kategorizace, každoročně se podílí na akreditovaných kurzech a programech dalšího vzdělávání pedagogů, využívá samostudium k vlastnímu rozvoji v oboru a tvorbě ŠVP pro ŠD.

Vychovatelka podporuje všeobecný rozvoj žáků ve všech složkách vývoje. Velice úzce spolupracuje s učiteli.

Cíle ŠD a kompetence

Cíle

Vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2, zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, navazují na cíle, stanovené školním ŠVP vlastní ZŠ speciální.

1. Probouzet v žákovi kladný přístup ke škole, ke vzdělání, naučit jej rozlišovat čas práce a čas odpočinku a relaxace. Rozvíjet jeho osobní přístup k získávání nových vědomostí

pro jeho osobní všeobecný rozhled - umožnit osvojení si strategie učení a motivovat pro celoživotní učení, podněcovat k myšlení, uvažování, pomáhat rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi.

2. Výrazně motivovat nabízené zájmové činnosti a rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech, naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu, výrobku či naučené písni, využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací, naučit uvědomění si vlastní práce a citu k vytvořené věci, zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek, své chování a své postoje /psychohygienu/.

3. Naučit žáka správným zásadám chování ke spolužákům a vrstevníkům

- oslovování a zdravení, žádost o pomoc ve škole nebo při práci, nevyvolávat konfliktní situace, pomoc staršího mladšímu při činnostech
- samostatné řešení problému, vytvoření postoje k problému
- rozvíjet kamarádství
- vést ke komunikaci
- rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- vést k toleranci ke spolužákům jiné kultury, bez předsudků o společenských vrstvách a majetku

4. Naučit žáka správnému chování k pedagogům, občanům obce a ostatním dospělým

- oslovování a zdravení a poznat rozdíl od zdravení známých a dětí, žádost o pomoc ve škole při doučování, nemoci, zdravení a pomoc starším občanům v obci – setkávání se při obědích, výstavách, vystoupení, apod.
- oslovování a etika při jednání s příchozími do školy zajištění formou besed
- rozpoznání špatného člověka, předcházení a prevence před vlastním ohrožením, využití preventivního protidrogového programu a šikany formou

socializačních her, schránka důvěry

- vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a hodnotám
- vytvářet potřebu projevu pozitivních citů, rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem

5. Vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě

- učit žáky aktivně chránit zdraví a být za ně zodpovědný
- účastnit se školního programu v oblasti environmentální výchovy
- vysvětlovat neznalé či nepochopené pojmy
- využívat vycházek a výletu do okolí, hledání zdravého prostředí pro živočichy a rostliny

Kompetence

– jsou utvářeny v celém průběhu celého období navštěvování školní družiny od 1. ročníku

- **k učení** – snaží se aktivně účastnit didaktických her a výukových programů na PC, samostatně se snaží třídit informace
- **komunikativní** – žák se snaží v rámci svých možností a schopností vyjádřit své myšlenky, poznatky, názory v souvislém ústním projevu, naslouchá ostatním spolužákům a pedagogům a zapojuje se do činností, besed atd.
- **sociální a personální** – v rámci svých možností a schopností se podílí na utváření příjemné atmosféry ve skupině, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- **občanské** – snaží se respektovat přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe základní principy zákonů a společenských norem, je si vědom svých práv a povinností (seznámení s řádem ZŠ a ŠD, Úmluvou dětských práv

spojenou s povinnostmi), chrání a oceňuje kulturní a historické dědictví a aktivně se zapojuje do kulturního života (besedy o státních svátcích, významných dnech, Vánoční jarmark, vystoupení, Den matek), je seznamován s ekologií a environmentální problémy (Den Země, třídění druhotných surovin, společný sběr starého papíru, zdravotnické a přírodovědné besedy a programy)

- **pracovní** – dle svých schopností používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, snaží se využívat svých získaných zkušeností pro vlastní rozvoj a přípravu na povolání, v oblasti využití počítačové techniky se podle svých možností zapojuje do přípravy na vyučování využitím školních výukových programů

Program výchovy a vzdělávání

1. Místo, kde žijeme domov

okruh rodiny a jejích členů, organizace života rodiny, zdravé prostředí v rodině, posílení vztahu k rodině, výroba dárků pro členy rodiny, spolupráce s rodinou, den matek

škola: vstup do školy, bezpečná cesta do školy, okolí školy, školní režim, vytvoření kladného vztahu ke škole

obec, kde žijeme: důležitá místa ve městě, OÚ, obchod, pošta, knihovna, doprava, podíl na prezentaci vlastními pracemi žáků - jarmark, vánoční besídka pro veřejnost

region Litoměřice: návštěva dětského dopravního hřiště, opevnění a historické centrum - muzeum, kraj Zahrada Čech = odvíjí se i ze vztahu k ČJ a literatuře / regionální Pověsti /

naše vlast: besedy o státních svátcích a významných dnech republiky, pojem vlastenectví – národ, vysvětlení historie dle Starých pověstí českých, Praha – hlavní město a její památky, okolí města Litoměřice a místa v ČR / dle krajů, chráněné památky a území

CHKO /

2. Lidé kolem nás

soužití lidí – v rodině, v kolektivu třídy a družiny, v zaměstnání, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, jiná kultura

chování mezi lidmi – pravidla slušného chování /umím pozdravit starší a dospělé, chovám se správně i ke spolužákům / řekni mi svůj názor, budu naslouchat, mám problém – vyslyš mě/

vlastnictví – soukromé / neber, co není tvé/, veřejné /máme společné hračky, nerozbíjej nebo se přiznej, společně budeme uklízet/, peníze /na obědy, autobus/

právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dětí, související povinnosti dle brožury Dětská práva „Vím, co smím“

3. Lidé a čas

správný režim dne při docházce do školy, správné využití volného času /ne pouze TV a PC/ při sportu, pohybu, návštěva muzeí a památek, rozdělení ročních období do zájmových aktivit / pouštění draka na podzim, sáňkování a bruslení v zimě, jarní hry dětí – probouzení přírody po zimě, letní aktivity – výlety, školy v přírodě/

4. Rozmanitost přírody

tématické vycházky do okolí školy a přírody, práce s přírodním materiálem, výchova k ekologii, podílení se na sběru starého papíru a beseda o důležitosti třídění odpadů, poučné besedy o přírodě v jiných pásmech Země, návštěva zámku Ploskovice, beseda o dravcích

5. Člověk a jeho zdraví

v návaznosti na učivo rozvíjet zkušenosti s ošetřením nemocného nebo zraněného, naučit používat potřebná telefonní čísla a učit jak zavolat pomoc, četba z knihy „Ája je nemocná“, podíl na preventivním protidrogovém programu školy a prevenci šikany

Přehled zájmových činností

Estetická – výtvarná, hudební, literární

Pracovně – technická

Sportovní a turistická

Veřejně – prospěšná

Přírodovědná

Odpočinkové a relaxační činnosti

Odpočinek a hry s hračkami na koberci

Relaxační cvičení – jóga pro děti

Poslech četby - vychovatelka, nebo poslech pohádek MC, CD s odpočinkem

Pobyty na školní zahradě, za halou nebo v přírodě

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Provoz přípravného stupně je hrazen z prostředků zřizovatele - ústeckého kraje - odbor školství, mládeže a tělovýchovy Velká Hradební 3118/48, PSČ 400 02 Ústí nad Labem. V souladu se školským zákonem je vzdělávání v přípravném stupni poskytováno bezplatně. **Zřízení a provoz přípravného stupně v jednotlivých pracovištích se odvíjí od zájmu rodičů a kapacitních možností jednotlivých zařízení a závisí na rozhodnutí ředitele školy.**

Materiální

vybavení je dostačující a stále se doplňuje podle potřeby i zájmu dětí (didaktické a konstrukční hry a hračky, sportovní náčiní, rehabilitační míče, výtvarné potřeby, učební i terapeutické pomůcky, počítačové programy apod.). Pro další studium a práci dětí i pedagogů je k dispozici dobře vybavená školní knihovna v Šaldově ulici, počítačová učebna v budově školy (Dalimilova 2). Škola je vybavena i interaktivní tabulí Smart. Literatura i výukový SW jsou průběžně doplňovány.

Dochází k postupné rekonstrukci hřiště a zahrady (doplnění oddechového koutku – lavičky, houpáčky).

Prostorové

Budova ZŠ speciální – hlavního detašovaného pracoviště v Dalimilově ulici sídlí v secesní vile v zahradě s parkovou úpravou. Je zde i sídlo speciálně pedagogického centra, které je součástí našeho zařízení. V budově jsou využity všechny prostory učebny, dřevo dílna, keramická dílna, cvičná kuchyň, školní družina, malá tělocvična, volejbalové hřiště v zahradě školy. Odborná učebna – počítačová učebna. Žáci využívají i moderní tělocvičnu za budovou školy (ul. Šaldova) nebo multifunkční hřiště u ZŠ Svojsíkova. Dle

svých zdravotních možností se žáci účastní plaveckého výcviku v krytém bazénu v Litoměřicích a bruslení na zimním stadionu v Litoměřicích. Škola má k dispozici pozemek (oddychová činnost) za budovou, kde je stůl na stolní tenis, lavičky, pískoviště, houpačky, volejbalové hřiště a školní pozemek se skleníkem v zahradě školy.

ŠD má vlastní prostory v areálu školy. Při své činnosti využívá počítačovou učebnu malou tělocvičnu, která je v budově školy. Navštěvuje keramickou dílnu.

Budova detašovaného pracoviště v Lovosicích je umístěna v pěkné zahradě, její větší část slouží jako hřiště, další jako záhonky pro pěstitelské práce. Třídy jsou menší, ale útulně zařízené. Škola má počítačovou učebnu s přístupem na internet, dvě dílny, dvě cvičné kuchyně, tělocvičnu a keramickou dílnu. K dalšímu vybavení patří DVD, MP3, sportovní náradí a náčiní. Škola může bezplatně využívat plavecký bazén, zimní stadion a lehkooatletický stadion města. Přípravná třída má svoji učebnu – hernu, která je plně přizpůsobena potřebám předškolního vzdělávání. Využívá i další prostory ve škole – tělocvičnu, hernu školní družiny, keramickou dílnu.

Další detašovaná pracoviště sídlící v ulici Revoluční v Litoměřicích ve stacionáři Srdíčko a DNS Na Svobodě v Čížkovicích využívají materiální a prostorové vybavení tamních zařízení např. bazén, rehabilitační pomůcky, terapeutické relaxační místnosti (vodní lůžko, světelná a zvuková relaxace, bazén s hydromasážní vanou a saunou, kuličkový bazén, zahrada s terasou atd.).

3.2 Životospráva

Pitný režim si děti zajišťují z vlastních zdrojů, škola umožňuje přípravu nápojů ve třídách pod dohledem vyučujících. Pro odpočinek je k dispozici od jara do podzimu zahrada za budovou školy (pingpongový stůl - zatravněná plocha), popř. volejbalové hřiště.

Škola nedisponuje vlastní školní jídelnou. Stravování žáků zajišťuje Centrální školní jídelna ve Svojsíkové ulici, kam žáci školy musí přecházet. U dětí přípravného stupně se stravování liší. Děti, které po skončení výuky odcházejí domů, se stravují v domácím prostředí. Ty, které přecházejí do stacionáře sociální pomoci Srdíčko, se stravují podle zásad zdravé výživy. Jejich jídelníček je sestavován tak, aby zahrnoval všechny druhy

potravin, které jsou upravovány dle individuálních stravovacích možností dětí. Po celý den je dětem k dispozici pitný režim. Nenutíme násilně děti do žádného jídla.

Je zajištěn pravidelný rytmus a řád. Děti jsou v závislosti na počasí i podle svých individuálních možností a schopností každodenně a dostatečně dlouho venku nebo na zahradě. Je respektována individuální potřeba aktivity, odpočinku i individuálních zvláštností dětí.

3.3 Psychosociální podmínky

Nově přijaté děti mají možnost adaptační doby. To znamená, že po tuto dobu navštěvují přípravný stupeň po kratších časových úsecích, aby se v klidu přizpůsobily novému prostředí a situaci. V této době mohou být rodiče po dohodě s pedagogem společně s dětmi ve třídě a účastnit se společných činností. Na základě doporučení SPC a dalších odborných lékařů je možná úprava režimu vzdělávání. Pedagogové i asistenti respektují potřeby dítěte, navozují situace klidu, pohody. U dětí je uplatňován individuální přístup.

3.4 Organizace

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na potřeby dětí. Denně jsou zařazovány pohybové aktivity. Pedagogové i asistenti se plně věnují dětem a jejich vzdělání. Je uplatňován individuální přístup učitelky. Děti mají dostatek prostoru na hru, mají možnost dokončit ji nebo se k ní později vrátit. Pracují podle svých individuálních možností a schopností svým tempem. Plánování činností vychází z potřeb a možností dětí. Nejsou překračovány počty dětí ve třídách.

3.5 Řízení školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Informovanost rodičů zajišťují pedagogové jednotlivých tříd. V případě přípravného stupně jeden pedagog a jeden asistent. Ředitel zapojuje spolupracovníky do řízení, respektuje jejich

názor. Ředitel škol vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, podporuje jejich spolupráci a to i mezi jednotlivými zařízeními celého komplexu.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

viz. 2.2 Charakteristika pedagogického sboru. V případě přípravného stupně pedagogické zajištění tvoří v současné době jedna učitelka a jedna asistentka. Všichni pedagogové pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel, sebevzdělávají se. Pedagogové se snaží jednat a chovat se tak, aby byli vždy na profesionální úrovni v souladu se společenskými pravidly. Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Specializované služby, či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajištěny ve spolupráci s příslušnými odborníky.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči by měla panovat oboustranná důvěra a otevřenost, respekt a ochota spolupracovat. Rodiče budou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se ve třídě přípravného stupně děje prostřednictvím učitele. Učitelka informuje rodiče o prospívání jejich dítěte i o pokrocích v rozvoji a učení. Domlouvají se o společném postupu při jeho výchově i vzdělávání. Pedagogové chrání soukromí rodiny. Jednají s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

4 Organizace vzdělávání

Do přípravného stupně jsou děti přijímány na základě doporučení SPC, rozhodnutí ředitele školy a informovaného souhlasu rodičů nebo zákonných zástupců od 5 do 8 let věku s úpravou režimu vzdělávání. Třída přípravného stupně má 4 – 6 dětí. Počty tříd se

odvíjí od počtu dětí zařazených do přípravného stupně.

Příchod dětí končí v 8.00 hodin. Pozdější příchod dítěte je možný na základě dohody rodičů s učitelkou. Výuka dětí končí v 11.40 hodin. Děti, které nepřecházejí do stacionáře Srdíčko, si rodiče vyzvedávají do 11.40 hodin. Ostatní děti učitelka převede a předá pracovníkům „Srdíčka,“ kde se děti řídí režimem tohoto stacionáře. **Děti ve třídách v ostatních pracovištích mohou po dohodě s ředitelem školy navštěvovat ŠD těchto zařízení.**

Přípravný stupeň se řídí organizačním řádem ZŠ speciální daného pracoviště nebo detašovaného pracoviště. V době prázdnin je provoz přerušen.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Náš ŠVP Klíč vychází z obecných vzdělávacích cílů a kompetencí stanovených RVP pro předškolní vzdělávání pro přípravný stupeň ZŠ speciální s úpravami pro žáky se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami a autismem a pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami dle § 16 zákona 561/2004 Sb. ve znění pozdějších platných předpisů. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání ve znění pozdějších předpisů. Opírá se o dlouholeté zkušenosti pedagogů s prací s dětmi a žáky s mentálním postižením a s specifickými výukami těchto dětí a žáků. Koncepce ŠVP Klíč vznikla na základě analýzy vlastních možností a schopností učitelského sboru, materiálních i prostorových podmínek školy a specifických požadavků na vzdělávání dětí a žáků s postižením s ohledem na jejich budoucnost.

Název „Klíč“ i jeho grafická podoba spojení tří klíčů není nahodilá. Spojené klíče značí propojenost a provázanost vzdělávání dětí a žáků s různým stupněm mentálního postižení i vzájemnou spolupráci jednotlivých subjektů podílejících se na jejich výchově i vzdělávání (ZŠ speciální, jehož součástí je i přípravný stupeň, ZŠ praktická a Praktická škola). Každý klíč dává možnost otevřít dveře poznání a pomoci. Pro děti a žáky s

postižením toto otevření dveří znamená začlenění se do společnosti jako plnohodnotní občané.

- vzdělávání maximálně přizpůsobujeme individuálním zvláštnostem každého dítěte a žáka
- pro realizaci našich cílů využíváme metod prožitkového a kooperativního učení hrou
- podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- podporujeme radost dítěte a žáka z učení, jeho zájem poznávat nové
- chceme učit děti a žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě
- zavádíme do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme děti a žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti, vzájemné toleranci a rasové snášenlivosti
- chceme rozvíjet komunikační dovednosti dětí a žáků v sociálních vztazích i v informačních a komunikačních technologiích
- chceme volit takové formy výuky tak, aby každé dítě a žák mohli zažívat pocity úspěchu a uspokojení
- vytváříme ovzduší vzájemné důvěry, pomoci a spolupráce
- chceme preferovat výuku tak, aby pracovní dovednosti a návyky mohli děti i žáci využít při sebeobsluze
- chceme vést děti a žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání
- chceme vést děti a žáky k dodržování stanovených pravidel
- chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni děti a žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi)

Z metod práce chceme u těchto dětí a žáků preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod. Rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží školního i okresního charakteru, kde rovněž mají možnost se žáci prezentovat a zejména

při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání. Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravit to, co považujeme za nedostatky.

5.2 Cíle školy

Cíle vzdělávání vycházejí jednak z obecných cílů RVP pro předškolní vzdělávání a jednak z obecných cílů RVP ZV upravující vzdělávání žáků se středně těžkým, těžkým, hlubokým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami a autismem rozpracovaných v ŠVP Klíč pro tyto žáky. Vzhledem k tomu, že děti zařazené do přípravného stupně jsou připravovány pro vstup do ZŠ speciální, považujeme za důležité strategie, cíle výuky i kompetence co nejvíce přiblížit strategiím, cílům i kompetencím ZŠ speciální. Proto jsou v programu uváděny obě verze.

Při plnění rámcových cílů RVP pro předškolní vzdělávání:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

2. osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí vycházíme ze splnění základních lidských potřeb:

- Fyziologické potřeby – potřeba pohybu, odpočinku, jídla, pití
- Potřeba bezpečí – jasná pravidla dětem známá a srozumitelná, mít možnost říci ne, vyjádřit i své negativní pocity
- Potřeba lásky, náklonnosti, sounáležitosti – při činnostech s dětmi využívat fyzického kontaktu /pohlazení, pochování, objetí, aj./
- Potřeba úcty, sebeúcty, přijetí, uznání – chovat se k dětem jako k bytostem, které mají svou hodnotu už nyní
- Potřeba seberealizace – naplnit a nepromarnit vše dobré, co v dítěti je

5.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními (s těžkým, hlubokým MP, souběžným postižením více vadami a autismem)

Výchovné a vzdělávací strategie ŠVP Klíč vycházejí z obecných cílů RVP ZV upravující vzdělávání žáků se středně těžkým, těžkým, hlubokým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami a autismem.

Cíle základního vzdělávání

Výchovné a vzdělávací strategie vycházejí z obecných cílů RVP ZV upravující vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami a autismem.

1. Umožnit žákům osvojit si základní hygienické návyky a činnosti týkající se sebeobsluhy

Opakování a zkvalitňování činností souvisejících s osobní hygienou a základní péčí o tělo.

2. Rozvíjet pohyblivost žáků a snažit se o dosažení co nejvyšší možné míry jejich samostatnosti a orientace ve vztazích k okolí

Využívání rehabilitace a speciálních postupů na rozvoj hrubé a jemné motoriky

3. vést žáky k rozvíjení komunikačních dovedností využíváním systémů alternativní a augmentativní komunikace

Využívání augmentativních a alternativních metod – speciální počítačové programy, piktogramy, obrázky, názorné předměty.

4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony

Učit se pod vedením dospělého řešit a vykonávat jednoduché úkony.

5. vést žáky k vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům a k začlenění do kolektivu

Osobní motivací rozvíjet pozitivní vztahy ke spolužákům a k ostatním.

6. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné osobnosti

Využívání kladného hodnocení k sebeuvědomění.

7. Vytvářet u žáků potřebu projevit pozitivní city

Vytváření vlnivé atmosféry ve třídě – používání různých metod práci s třídním kolektivem.

8. Rozvíjet pozornost, vnímavost a poznání

Vhodnou formou – využívat veškeré dostupné metody, správná motivace.

5.4 Klíčové kompetence pro děti přípravného stupně

Klíčové kompetence mají dětem pomáhat při získávání základů všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí tvoří základ pro další vzdělávání a orientaci v každodenním praktickém životě a je vázána na individuální možnosti a schopnosti dítěte. U dětí s těžkým, hlubokým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami a autismem dosahování těchto kompetencí je podmiňováno dopomocí a asistencí druhé osoby.

KOMPETENCE K UČENÍ – budeme u dětí vytvářet a rozvíjet schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení a prohlubovat jejich poznatkovou zkušenost

- individuálním přístupem k žákům budeme maximalizovat jejich šanci prožít úspěch
- povedeme děti k uplatnění získané zkušenosti
- budeme podněcovat tvořivost dětí
- budeme podporovat komunikační aktivitu
- povedeme děti k porozumění věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- budeme podporovat u dětí experimentování a uplatnění získaných poznatků pro další učení
- budeme učit děti hodnotit svoje pokroky
- budeme u dětí podporovat získávání elementárních poznatků o světě lidí, kultury, přírody i techniky
- budeme podporovat aktivitu dětí a radost z toho, co samo dokázalo
- budeme děti učit ohodnotit své osobní pokroky

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – povedeme děti k tomu, aby se naučily vnímat problémy jako běžnou součást života a učení

- povedeme děti k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti s ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti

- při činnostech budeme motivovat děti v co největší míře problémovými úlohami z praktického života

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – povedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci, povedeme děti k užívání přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, pocitů a názorů

- podporujeme děti k samostatnému vyjadřování myšlenek s ohledem na jejich individuální schopnosti
- budeme podporovat komunikaci s ostatními vrstevníky
- povedeme děti k využívání informačních a komunikačních prostředků
- povedeme děti ke vstřícné komunikaci se svým okolím
- povedeme děti k tomu, aby se učili užívat svých komunikačních schopností k dalšímu učení
- povedeme děti k vyjadřování svých prožitků, pocitů a nálad
- budeme průběžně rozšiřovat slovní zásobu dětí
- budeme u dětí vytvářet základy elementárních dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- povedeme děti ke komunikaci bez zábran a ostychu
- budeme využívat a učit děti alternativní komunikaci v závislosti na jejich individuálních možnostech

Vedeme děti ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci. Podporujeme komunikaci s jinými školami.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – budeme rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

- povedeme děti k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- povedeme děti ke spolupodílení se na rozhodnutích
- povedeme děti k vzájemné pomoci při učení a skupinových činnostech
- povedeme k samostatnému rozhodování o svých činnostech, vyjádřit svůj názor
- budeme učit děti ohleduplnosti vůči druhým
- povedeme děti ke spolupodílení se a ke spolupráci na činnostech i rozhodnutích
- sociální kompetence budeme vyvozovat na praktických cvičeních a úkolech
- povedeme děti k prosazování se, ale i přizpůsobování se ve skupině
- povedeme děti k dodržování společných pravidel
- povedeme děti ke schopnosti prosazování a se ve skupině, ale podřídít se skupině

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci, vzájemnou pomoc dětí. Sociální kompetence vyvozujeme při společných hrách a činnostech (při cvičení, na školách v přírodě apod.). Usilujeme, aby děti prokázaly schopnost střídat role ve skupině. Vedeme je k respektování společně dohodnutých pravidel chování. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi dětmi a dospělými. Chceme je naučit základům kooperace a týmové práce.

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ – povedeme děti k respektování pravidel, připravujeme děti jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti, pomáháme dětem poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti

- budeme je učit vnímat sebe jako součást přírodního a společenského prostředí
- budeme pěstovat v dětech kladný vztah k přírodě, aktivně je zapojovat do její ochrany a rozvíjet v nich potřebu chránit přírodu
- budeme učit děti chránit hodnoty spojené se zdravím
- povedeme děti ke třídění odpadů
- budeme učit děti vnímat svou sounáležitost s přírodním prostředím
- budeme podporovat u dětí zájem o druhé, o činnosti a práci ostatních
- budeme děti učit dokončit svou práci
- budeme děti učit organizovat svou hru a činnost

Ve třídních kolektivech děti společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách. Je kladen důraz na environmentální výchovu, ekologicky myslící jedinec. Děti vedeme k třídění odpadů. V rámci školy organizujeme sběr papíru a PET lahví. Se žáky tvoříme projekty a navštěvujeme akce, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů (projekt EU, apod.).

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – budeme učit děti vnímat problémy jako samozřejmou součást života a učení

- budeme děti učit řešit problémy na základě vlastní zkušenosti
- budeme děti učit řešit náročnější problémy s pomocí dospělého
- budeme zapojovat děti podle individuálních schopností a dovedností do soutěží

Ve většině oblastí vzdělávání používáme úlohy zaměřené na praxi s použitím výpočetní techniky. Děti se postupně učí práci s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměly vyhledávat, třídit a

vhodným způsobem využívat. Děti jsou vedeny úměrně věku k používání internetu. Na škole v přírodě a projektových dnech používáme k logickému řešení problémů miniprojekty. Podle svých schopností a dovedností se děti zapojují do soutěží a akcí školy. S ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti vedeme děti k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

5.5 Klíčové kompetence pro žáky s těžkým, hlubokým MP, souběžným postižením více vadami a autismem

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole speciální není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě a je vázána na individuální možnosti a schopnosti žáka. U žáků s těžkým, hlubokým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami a autismem dosahování těchto kompetencí je podmiňováno dopomocí a asistencí druhé osoby.

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Během výuky klademe důraz na praktické čtení (s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací), které umožní žákům lépe se orientovat ve svém okolí a stali se tak v co největší míře samostatnými a soběstačnými lidmi. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena tak, aby se žáci snažili hledat různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve většině oblastí vzdělávání používáme úlohy zaměřené na praxi s použitím výpočetní techniky.

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. Na škole v přírodě a projektových dnech používáme k logickému řešení problémů miniprojekty. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky (soutěže, besídky). S ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci s jinými školami.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při TV, na školách v přírodě apod.). Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a dospělými. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

KOMPETENCE OBČANSKÉ - připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na

pravidla chování vytvořená ve třídách.

Je kladen důraz na environmentální výchovu, ekologicky myslící jedinec. Žáky vedeme k třídění odpadů. V rámci školy organizujeme sběr papíru a PET lahví. Se žáky tvoříme projekty a navštěvujeme akce, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů (projekt EU, apod.)

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze např. Chráněné dílny, Agentura podporovaného zaměstnávání apod. Na škole je vypracován plán k volbě povolání. Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci.

5.6 Zabezpečení výuky dětí a žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, speciálně pedagogická péče

Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zrakové a sluchové postižení)

Vzdělávání dětí a žáků se zrakovým postižením bude probíhat ve třídách na 1. i 2. stupni školy. Děti a žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu na základě individuálních vzdělávacích plánů. V odůvodněných případech může být žák vzděláván za pomoci druhého pedagoga nebo asistenta pedagoga, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, učitelům při komunikaci s tímto žákem, při komunikaci s ostatními žáky. Za pomoci školního poradenského systému třídní učitel koordinuje spolupráci všech pedagogických pracovníků, kteří s žáky pracují. Při stanovování pravidel a strategií velmi úzce spolupracuje se zákonnými zástupci.

V rámci disponibilní dotace budou realizovány podle individuálních potřeb jednotlivých žáků předměty speciální péče – zejména:

- *prostorová orientace a samostatný pohyb zrakově a sluchově postižených*
- *zraková a sluchová stimulace*
- *práce s optickými pomůckami*
- *logopedická péče a řečová výchova*
- *zdravotní tělesná výchova*
- *rozvíjení zrakového a sluchového vnímání*
- *odezírání, porozumění mluvené řeči*
- *zvládnutí českého znakového nebo znakového jazyka*
- *prostředky alternativní a augmentativní komunikace*
- *Braillovo písmo*
- *rozvoj zbytkového sluchového a zrakového vnímání*

Na základě doporučení SPC a dalších odborných lékařů je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu dle jeho možností a schopností. V odůvodněných případech se mohou vzdělávat s upraveným režimem vzdělávání.

Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (tělesné postižení)

Vzdělávání dětí a žáků tělesně postižených bude probíhat v kmenových třídách školy. Ve spolupráci a na doporučení SPC se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu na základě individuálních vzdělávacích plánů dle svých možností a schopností. V odůvodněných případech může být přítomen asistent pedagoga, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, učitelům při komunikaci s tímto žákem, při komunikaci s ostatními. Učitel připraví děti nebo žáky na přítomnost spolužáka s postižením, stanoví pravidla chování a způsob komunikace s ním. Za pomoci školního poradenského systému koordinuje spolupráci všech pedagogických pracovníků, kteří s žáky pracují. Při stanovování pravidel a strategií velmi úzce spolupracuje se zákonnými zástupci.

Na základě doporučení SPC a dalších odborných lékařů je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu dle jeho možností a schopností. V odůvodněných případech se mohou vzdělávat s upraveným režimem vzdělávání.

V rámci disponibilní dotace budou realizovány podle individuálních potřeb jednotlivých žáků předměty speciální péče – zejména:

- *řečová výchova*
- *rozvoj grafomotorických dovedností*
- *rozvoj vizuálně percepčních dovedností*
- *zdravotní tělesná výchova*
- *bazální stimulace, polohování*
- *prostředky alternativní a augmentativní komunikace*
- *další oblasti péče vycházející z konkrétních obtíží žáka*
- *práce s počítačem*

za využití kompenzačních a rehabilitačních pomůcek (speciální sedačky, židle, vozíky s opěrkou pro hlavu a nohy, abdukční klín, gymnastické a polohovací míče, balanční a masážní podložky, bazén s míčky apod.)

Dle možností jednotlivých pracovišť je využívána **Canisterapie** - uskutečňuje se formou individuálního polohování nebo kolektivních pohybových aktivit se psy, **Hipoterapie**, která přispívá k uvolnění svalového napětí, k aktivaci všech svalových skupin na obou polovinách těla a zlepšení svalové koordinace a **Muzikoterapie** – která se stává prostředkem komunikace, sebevyjádření. Rozvíjí fantazii, motoriku (pohybové vyjádření, rytmické nástroje) a odbourává stres a navozuje pozitivní atmosféru.

Vzdělávání dětí a žáků s autismem

Vzdělávání těchto dětí a žáků bude probíhat v kmenových třídách. Ve spolupráci a na doporučení SPC se budou vzdělávat podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu. Třídní učitel připraví děti nebo žáky na přítomnost spolužáka s postižením, stanoví

pravidla chování a způsob komunikace s ním. Za pomoci školního poradenského systému koordinuje spolupráci všech pedagogických pracovníků, kteří s žáky pracují. Při stanovování pravidel a strategií velmi úzce spolupracuje se zákonnými zástupci. Na základě posouzení SPC o závažnosti postižení bude požadována přítomnost asistenta pedagoga, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, učitelům při komunikaci s tímto žákem, při komunikaci s ostatními a také při komunikaci školy s rodiči žáka s postižením. Na základě doporučení SPC a dalších odborných lékařů je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu dle jeho možností a schopností. V odůvodněných případech se mohou vzdělávat s upraveným režimem vzdělávání.

V rámci disponibilní dotace budou realizovány podle individuálních potřeb jednotlivých žáků předměty speciální péče – zejména:

- *nácvik sociální komunikace*
- *prostředky alternativní a augmentativní komunikace*
- *práce s počítačem*
- *strukturalizace (pracovního místa, prostoru a času, činností)*
- *vizualizace (konkrétní předmět, fotografie, piktogramy, piktogramy s nápisem, nápis, psaný rozvrh, diář)*
- *další oblasti péče vycházející z konkrétních obtíží žáka*

Vzdělávání dětí a žáků s poruchami chování a s poruchami osobnosti

Jedná se o děti a žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní, s poruchami osobnosti a snadno unavitelní. Vzdělávání těchto žáků bude probíhat v kmenových třídách. Ve spolupráci a na doporučení SPC, dětské psychiatrie apod. se budou děti a žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu. V odůvodněných případech se mohou vzdělávat s upraveným režimem vzdělávání. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné

rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci. Třídní učitel s dětmi nebo žáky stanoví přesná pravidla chování a způsob komunikace s ním. Zavádí systém pochval a trestů. Za pomoci školního poradenského systému koordinuje spolupráci všech pedagogických pracovníků, kteří s žáky pracují. Při stanovování pravidel a strategií velmi úzce spolupracuje se zákonnými zástupci.

Vzdělávání dětí a žáků s více vadami

Vzdělávání žáků s více vadami bude probíhat v kmenových třídách. Ve spolupráci a na doporučení SPC se žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu na základě individuálních vzdělávacích plánů dle možností a schopností žáka. V odůvodněných případech může být žák vzděláván za pomoci druhého pedagoga nebo asistenta pedagoga, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, učitelům při komunikaci s tímto žákem, při komunikaci s ostatními žáky. Za pomoci školního poradenského systému koordinuje spolupráci všech pedagogických pracovníků, kteří s žáky pracují. Při stanovování pravidel a strategií velmi úzce spolupracuje se zákonnými zástupci.

Na základě doporučení SPC a dalších odborných lékařů je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu dle jeho možností a schopností. V odůvodněných případech se mohou vzdělávat s upraveným režimem vzdělávání.

- *řečová výchova*
- *rozvoj grafomotorických dovedností*
- *rozvoj vizuálně percepčních dovedností*
- *zdravotní tělesná výchova*
- *zraková a sluchová stimulace*
- *práce s optickými pomůckami*
- *prostředky alternativní a augmentativní komunikace*
- *bazální stimulace, polohování*

6 Vzdělávací obsah (uspořádání učiva)

Protože vše okolo předškolního dítěte by mělo mít přirozený průběh, vychází uspořádání učiva z ročních období a činností vážící se na školní rok. Učivo je uspořádáno do pěti integrovaných bloků.

- ❖ **Já jsem malý školáček**
- ❖ **Barevný podzim**
- ❖ **Zima čaruje**
- ❖ **Odemykáme klíčkem jaro**
- ❖ **Sluníčko nás hřeje, školáček se směje**

Pro přehlednost jsou vzdělávací oblasti ještě uspořádány do tabulek se vzdělávací nabídkou a očekávanými výstupy viz 6.1 Tabulky vzdělávacích oblastí se vzdělávací nabídkou.

6.1 Tabulky vzdělávacích oblastí se vzdělávací nabídkou

6.2 Integrovaný blok č. 1 „ Já jsem malý školáček “

Časový plán: přibližně 4 týdny

Obsah tohoto bloku je strukturován do dvou témat.

Charakteristika činností:

1. téma – *Seznámení s novým prostředím, které dítě obklopuje*

Děti poznávají nové prostory, se kterými se setkávají při vstupu do nového prostředí, které je pro ně neznámé. Seznamují se se svou třídou, jejím členěním, hračkami a pomůckami, které jsou jim k dispozici. Objevují i ostatní prostory, ve kterých se budou pohybovat během výchovně vzdělávacích činností (místnosti určené k hygieně, k pohybovým, hudebním i relaxačním činnostem, školní zahrada).

V rámci vzdělávací nabídky jsou pro ně připraveny pohybové, námětové, dramatické, tvůrčí a hudební činnosti. Seznámí se s piktogramy, různým označením koutků a jejich využíváním.

2. téma - *Poznávání nových kamarádů a dospělých*

Děti se seznamují s ostatními vrstevníky a všemi dospělými, se kterými budou v každodenním styku při společných i individuálních činnostech a kteří budou o ně pečovat.

Děti se budou seznamovat za pomoci poznávacích, seznamovacích a námětových her. Navštíví též děti a pedagogy z jiných tříd našeho zařízení během společných školních akcí.

Záměrem tohoto bloku je:

- naučit je vnímat režimové uspořádání dne
- vytvářet a rozvíjet základní hygienické návyky
- vést děti k projevení vlastních potřeb a vyjádření svých pocitů
- seznámit děti s prostředím, do kterého přicházejí
- naučit je orientovat se v nových prostorách
- učit se spolupracovat s vrstevníky
- tvořit s ostatními pravidla vzájemného soužití

- podporovat komunikaci v souvislosti s vytvářením nových mezilidských vztahů a vazeb
- naučit děti manipulovat s běžnými pomůckami

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ – budeme u dětí vytvářet a rozvíjet schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení a prohlubovat jejich poznatkovou zkušenost

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – povedeme děti k tomu, aby se naučily vnímat problémy jako běžnou součást života a učení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – povedeme děti k užívání přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, pocitů a názorů

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – povedeme děti ke spolupodílení se na rozhodnutích

- povedeme děti k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- povedeme děti k vzájemné pomoci při učení a skupinových činnostech

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ – povedeme děti k respektování pravidel

- budeme je učit vnímat sebe jako součást přírodního a společenského prostředí

6.3 Integrovaný blok č. 2 „ Barevný podzim “

Časový plán: přibližně 8 týdnů

Charakteristika činností:

Děti se v tomto integrovaném bloku seznamují se vším, co souvisí s podzimem, s přírodou a jejími změnami v tomto ročním období. Nezanedbatelnou součástí tohoto

bloku je i péče o zdraví, objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka, vést děti ke zdravému pohybu a učit se vytvářet si životní postoje prospívající zdraví a osvojovat si poznatky o svém těle.

Budeme rozvíjet pracovní zručnost za pomoci různého přírodního materiálu, tím se učit vnímat své okolí a učit se o ně pečovat. Barevná podzimní příroda pomůže navodit radostnou atmosféru ve třídě, děti spolu s dospělými se budou se těšit na společné zážitky a učit se utvářet pěkné vztahy mezi sebou navzájem.

Záměrem tohoto bloku je:

- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dětí pobytem v areálu školy, jejím okolí a v přírodě
- rozvíjet tvořivost a smyslové poznávání při práci s přírodninami
- vést děti k elementárnímu chápání proměn v přírodě
- vést děti k péči o tělesné zdraví a rozvíjet poznatky o svém těle
- rozvíjet komunikaci s vrstevníky a dospělými
- vést děti ke společné účasti a spolupodílení se na společných činnostech
- podporovat rozvoj vlastních zájmů dětí na základě jejich potřeb
- vést děti k poznávání svobodného rozhodování, seznamovat je s odpovědností

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ – budeme rozvíjet u dětí schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení

- individuálním přístupem k žákům budeme maximalizovat jejich šanci prožít úspěch

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – budeme učit děti vnímat problémy jako samozřejmou součást života a učení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – povedeme děti ke vstřícné komunikaci se svým okolím

- povedeme děti k tomu, aby se učili užívat svých komunikačních schopností k dalšímu učení

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – povedeme děti ke spolupodílení se a ke spolupráci na činnostech i rozhodnutích

- sociální kompetence budeme vyvozovat na praktických cvičeních a úkolech

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ – budeme učit děti chránit hodnoty spojené se zdravím

- povedeme děti ke třídění odpadů

- budeme učit děti vnímat svou sounáležitost s přírodním prostředím

6.4 Integrovaný blok č. 3 „ Zima čaruje “

Časový plán: přibližně 12 týdnů

Obsah tohoto bloku je strukturován do dvou témat.

Charakteristika činností:

1. téma – *Objevujeme tradice*

Mikuláš je tradice, která by měla být vnímána dětmi jako zážitek plný radosti a zábavy. Postavičky tohoto zážitku budou motivem pro práci s papírem a barvou. Děti se také budou seznamovat s tradicemi vánočních svátků. Čas vánoc svým posláním přispívá k posílení mezilidských vztahů a vztahů a vazeb v rodině. Děti společně s pedagogy přivítají svátky vánoční výzdobou ve své třídě. Za poslechu koled budou připravovat pro své nejbližší dárečky a seznámí se s vánočními zvyky. Básničky, písně, hudba a pohyb zpříjemní společné vánoční setkávání s vrstevníky a žáky jiných tříd.

2. téma – *Hrajeme si a sportujeme, objevujeme zimní přírodu*

Děti se seznámí s počasím v zimním období, vlastnostmi sněhu, budou stavět sněhuláky. Budou rozvíjet své motorické schopnosti prostřednictvím různých pohybových činností na sněhu a tím si rozšiřovat povědomí a znalosti o svém těle. Příroda v zimě nabízí také objevování a pozorování zvířat a ptáků. Děti se seznámí se životem zvířat v zimní přírodě, budou se učit o ně pečovat.

Záměrem tohoto bloku je:

- rozvíjet pozitivní city, podporovat získávání sebedůvěry
- vést děti k respektu druhého, vytvářet si společná pravidla
- vnímat události a rozlišovat předměty podle svých smyslů

- osvojovat si další poznatky o svém těle
- rozvíjet motorické schopnosti a dovednosti
- podporovat rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a spolupodílet se na estetičnosti nejbližšího prostředí
- rozvíjet kooperativní dovednosti
- seznamovat se společenstvím lidí, vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur
- poznávat svoje město a jeho okolí
- učit se schopnosti přizpůsobovat se vnějšímu prostředí i jeho změnám

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ – povedeme děti k uplatnění získané zkušenosti

- budeme podněcovat tvořivost dětí
- budeme podporovat komunikační aktivitu
- povedeme děti k porozumění věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – povedeme děti k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti s ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti

- při činnostech budeme motivovat děti v co největší míře problémovými úlohami z praktického života

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – podporovat děti k samostatnému vyjadřování myšlenek s ohledem na jejich individuální schopnosti

- budeme podporovat komunikaci s ostatními vrstevníky
- povedeme děti k využívání informačních a komunikačních prostředků

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – povedeme k samostatnému rozhodování o svých činnostech, vyjádřit svůj názor

- budeme učit děti ohleduplnosti vůči druhým

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ – budeme podporovat u dětí zájem o druhé, o činnosti a práci ostatních

6.5 Integrovaný blok č. 4 „ Odemykáme klíčkem jaro “

Časový plán: přibližně 8 týdnů

Charakteristika činností:

Samotné téma tohoto bloku vypovídá o jeho záměru. Děti budou pozorovat probouzení přírody ze zimního spánku. Sama příroda má pro ně nachystaná barevná překvapení v podobě seznamování se vznikem života u rostlin i zvířat. Řadu činností je možno provádět venku, školní zahrada nabídne dětem možnosti pro experimentování, pohyb i tvůrčí aktivity. Bude motivem pro různé výtvarné techniky, pro práci s různými druhy materiálů, barvou i přírodninami. Poslech zvuků v přírodě, vnímání změn počasí a taktilní styk s přírodním materiálem bude podporovat environmentální rozvoj dítěte. Děti se také seznámí s lidovými tradicemi jarních svátků.

Záměrem tohoto bloku je:

- učit děti pozorovat jarní přírodu, změny v ní v souvislosti s jarem
- přiblížit dětem tradice jarních svátků
- rozvíjet manipulační schopnosti a jednoduché úkony s pomůckami, rozvíjet estetické cítění
- rozvíjet u dětí komunikační schopnosti, obohacovat slovní zásobu
- vést děti k rozvoji jejich fyzické i psychické zdatnosti
- učit děti poznávat barvy
- seznamovat se s prostorovými pojmy
- seznamovat se se způsoby ochrany a péče o rostliny
- seznamovat se s některými druhy domácích zvířat, jejich typickými znaky a zvuky
- rozvíjet smysly na základě praktických zkušeností
- učit se spolupracovat s ostatními dětmi, umět si požádat o pomoc, zapojit se do činností

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ – budeme podporovat u dětí experimentování a uplatnění

získaných poznatků pro další učení

- budeme učit děti hodnotit svoje pokroky

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – budeme děti učit řešit náročnější problémy s pomocí dospělého

- budeme zapojovat děti podle individuálních schopností a dovedností do soutěží

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – povedeme děti k vyjadřování svých prožitků, pocitů a nálad

- budeme průběžně rozšiřovat slovní zásobu dětí

- budeme u dětí vytvářet základy elementárních dovedností, které předcházejí čtení a psaní

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – povedeme děti k prosazování se, ale i přizpůsobování se ve skupině

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ – budeme pěstovat v dětech kladný vztah k přírodě, aktivně je zapojovat do její ochrany a rozvíjet v nich potřebu chránit přírodu

6.6 Integrovaný blok č. 5 „ Sluníčko nás hřeje, školáček se směje “

Časový plán: přibližně 8 týdnů

Charakteristika činností:

Měsíc květen je mimo jiné charakteristický oslavou svátku matek a je dobrou příležitostí seznámit se s tématem rodiny, vzájemnými vztahy v rodině a tolerancí, vede dítě zároveň k poznávání vlastní identity a svého místa nejen mezi nejbližšími.

Příroda, změny počasí, slunce, rostliny a jejich plody, zvířata budou opět předmětem mnoha různých pohybových, výtvarných, pracovních a hudebních činností. Děti se setkají s péčí o druhé v souvislosti s environmentální výchovou. Budou se jejím prostřednictvím seznamovat s významem spolupráce, tolerance a ohleduplnosti.

Součástí vzdělávací nabídky v předprázdninovém období bude také prevence ochrany vlastního zdraví a s tím také související činnosti a hry s dopravní tematikou.

Záměrem tohoto bloku je:

- rozvíjet své pohybové schopnosti, zdokonalovat ovládání svého těla jeho pohybu, zvyšovat fyzickou zdatnost
- podporovat a rozvíjet komunikaci s vrstevníky i dospělými
- rozvíjet nové způsoby verbálního i neverbálního vyjadřování, rozšiřovat si slovní zásobu o nová slova
- posilovat a podporovat vzájemnou pomoc a spolupráci
- seznámit děti s pravidly bezpečnosti a bezpečného chování v dopravě, u vody, ve městě, př. na výletě
- upevňovat si některé sebeobslužné činnosti
- rozvíjet své pozorovací schopnosti, zaznamenat s ohledem na své možnosti a schopnosti získané informace
- učit a posilovat pro sociální chování ve vztahu k ostatním lidem - rodina
- seznamovat se s charakteristickými znaky letního období, všímat si změn v přírodě, v životě zvířat, lidí i rostlin
- aktivně se zapojovat do letních aktivit, s jinými se seznámit, pokusit se o předání vlastních zkušeností ostatním
- poznávat některá nebezpečí, která mohou dětem v létě hrozit, seznamovat se s bezpečným chováním
- získávat nové poznatky o charakteristických vlastnostech vody, o jejím využití
- poznávat různé způsoby cestování dopravními prostředky, učit se bezpečně pohybovat v dopravě
- procvičování poznávání barev, tvarů a některých matematických pojmů s ohledem na schopnosti dítěte

- rozvíjet své estetické cítění, fantazii ve spojení s vlastní tvořivostí, rozvíjet jemnou i hrubou motoriku
- pokusit se pohybem vyjádřit pocity, nálady, vnímat hudbu, její rytmus a náladu celým tělem, rozvíjet pohybové dovednosti, učit se odpočívat a relaxovat

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ – budeme u dětí podporovat získávání elementárních poznatků o světě lidí, kultury, přírody i techniky

- budeme podporovat aktivitu dětí a radost z toho, co samo dokázalo
- budeme děti učit ohodnotit své osobní pokroky

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – budeme děti učit řešit problémy na základě vlastní zkušenosti

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – povedeme děti ke komunikaci bez zábran a ostychu

- budeme využívat a učit děti alternativní komunikaci v závislosti na jejich individuálních možnostech

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – povedeme děti k dodržování společných pravidel

- povedeme děti ke schopnosti prosazování a se ve skupině, ale podřídit se skupině

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ – budeme děti učit dokončit svou práci

- budeme děti učit organizovat svou hru a činnost

7 Evaluační systém – Hodnocení dětí přípravného stupně a autoevaluace školy

Školní vzdělávací program bude pravidelně podrobován rozboru a kontrolován. Toto hodnocení povede k zamyšlení a vytvoření nových cest pro zlepšení naší práce.

7.1 Hodnocení dítěte v přípravném stupni

Hodnocení v přípravném stupni ZŠ speciální je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení je přispívat k rozvoji individuálních možností a schopností každého dítěte a všestranného rozvoje osobnosti. Výsledky hodnocení uvede škola na osvědčení o docházce do přípravného stupně za každé pololetí.

Hodnocení:

1. Hodnocení průběhu vzdělávání dětí je:

- obecné
- pozitivně laděné
- všestranné
- motivující

2. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých integrovaných bloků školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Zásady hodnocení

1. Hodnocení dítěte je součástí výchovně vzdělávacího procesu. Je komplexním posouzením dítěte. Při průběžném i celkovém hodnocení pedagogický pracovník (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči dítěti.
2. Hodnocení se provádí průběžně a celkově na konci každého pololetí. Při celkovém hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštěm a individuálním schopnostem a možnostem dítěte.
3. Předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž dítě dosáhlo v souladu s požadavky vzdělávacích oblastí nebo individuálního vzdělávacího plánu.
4. Pedagog volí různé formy hodnocení tak, aby dítě mohl dostatečně objektivně zhodnotit.

Prostředky k naplnění hodnocení

- pravidelná kontrolní činnost
- pravidelné pedagogické porady
- písemné záznamy individuálních pokroků každého dítěte
- závěrečné hodnocení pokroku dítěte
- schůzky pro rodiče
- informovanost rodičů o dění ve třídě

Postup při hodnocení

1. Učitel soustavně vede evidenci o dítěti.
2. Každé pololetí se vydává dítěti osvědčení.

3. Hodnocení výsledků vzdělávání dítěte na osvědčení je širším slovním hodnocením.
4. Po ukončení každého ročníku přípravného stupně se posuzují možnosti a schopnosti dítěte a jeho další vzdělávací možnosti.
5. Učitel informuje průběžně zákonné zástupce dítěte o jeho pokrocích ve vzdělávání.

7.2 Pravidla pro hodnocení

Širší slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání dítěte v jednotlivých integrovaných blocích stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití širšího slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání dítěte, které dosáhlo ve výchovně vzdělávacím procesu. Širší slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků dítěte v jeho vývoji v komplexním speciálně pedagogickém působení na tělesný a psychický rozvoj dítěte spojeným s důsledným respektováním jeho individuálních zvláštností, potřeb a naznačení dalšího rozvoje dítěte. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak dítě dále systematicky rozvíjet.

Osvědčení:

Po projednání hodnocení v pedagogické radě vyplní třídní učitel přípravného stupně osvědčení o docházce do přípravného stupně na předepsaném tiskopise. Škola vydá dítěti na konci prvního pololetí osvědčení. Na konci druhého pololetí obdrží osvědčení natrvalo (nevyzvednutá osvědčení jsou uložena v ředitelně školy).

Na osvědčení se uvádí:

hodnocení dítěte,
zameškané hodiny,
celkový prospěch,
školní vzdělávací program

Tiskopisy vysvědčení vydává nakladatelství SEVT (viz seznam povinné školní dokumentace, zveřejňovaný ve Věstníku MŠMT ČR pro příslušný školní rok). Pro vyplňování osvědčení platí pokyny vydané MŠMT ČR pro příslušný školní rok.

7.3 Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost

Autoevaluace přípravného stupně vychází z autoevaluace celého školského zařízení. Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole.

Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

Oblasti autoevaluace školy

- Program školy, koncepce, cíle
- Podmínky ke vzdělávání
- Průběh vzdělávání žáků
- Výsledky vzdělávání žáků
- Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy, klima
- Řízení školy
- Úroveň výsledků práce školy

Program školy, koncepce, cíle

Cíl	Sledované jevy	Kritéria
<ul style="list-style-type: none"> • kvalitní ŠVP, který je v souladu s RVP ZV LMP, vyhovuje práci učitelů, vyhovuje žákům 	<ul style="list-style-type: none"> • dokument - ŠVP a další programová nabídka např. variabilita programu – dotace předmětů, volitelné předměty, projekty, průřezová témata 	<ul style="list-style-type: none"> • soulad ŠVP s RVP • plnění školního vzdělávacího programu • soulad mezi vzdělávacím programem a potřebami a podmínkami školy • variabilita ŠVP • práce pedagogů s ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> • plnění cílů koncepčních záměrů rozvoje školy 	<ul style="list-style-type: none"> • dlouhodobý plán – koncepce, strategie 	<ul style="list-style-type: none"> • úroveň naplňování cílů, reálnost, důležitost
<ul style="list-style-type: none"> • plnění cílů školních vzdělávacích programů 	<ul style="list-style-type: none"> • zaměření školy, cíle 	<ul style="list-style-type: none"> • úroveň naplňování cílů, reálnost, důležitost

Podmínky ke vzdělávání

Cíl	Sledované jevy	Kritéria
<ul style="list-style-type: none"> • zkvalitňování podmínek školy 	<ul style="list-style-type: none"> • materiální, technické, hygienické, psychosociální a organizační podmínky vzdělávání – prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat - tzn. didaktická úroveň vybavení pomůckami, technikou, studijním materiálem... • funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, společenských prostor... • tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků • kvalita podmínek pro jednání

		<p>s rodiči a dalšími osobami ve škole</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabezpečování nadstandardních zdrojů (mj. účast v projektech, grantech)
<ul style="list-style-type: none"> • Odborný růst pedagogických pracovníků, kvalifikovanost a odbornost pedagogických pracovníků 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalifikovanost pedagogických pracovníků • zvyšování kvality pedagogické práce • doplňování kvalifikace • DVPP 	<ul style="list-style-type: none"> • vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání („kvalifikovanost v praxi“) • profesionalita pedagogů • sebehodnocení učitelů • zvyšování kvalifikace, odborný růst • vztah systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků k dalšímu rozvoji školy a k realizovanému vzdělávacímu programu • systém dalšího vzdělávání a samostudia ve vazbě na potřeby školy • přínos DVPP pro školu

Průběh vzdělávání žáků

Cíl:	Sledované jevy:	Kritéria:
<ul style="list-style-type: none"> • kvalitní vzdělávací proces s dostatečným naplňování cílových hodnot vzdělávání s ohledem na možnosti a potřeby žáků 	<ul style="list-style-type: none"> • průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření klíčových kompetencí u žáků 	<ul style="list-style-type: none"> • podpora vytváření klíčových kompetencí ve vzdělávání • úroveň vytváření klíčových kompetencí u žáků • kvalita vzdělávání – tzn. příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace, komunikace, klima • rozmanitost vyučovacích postupů (styly učení) podporujících vytváření žádoucích vzdělávacích způsobilostí žáků • návaznost učiva • účelnost použití metod výuky vzhledem k cíli a tématu vyučování

	<ul style="list-style-type: none"> • individualizace a diferenciacie ve vyučování • uspokojování potřeb a využívání možností žáků – IVP • projektové dny • alternativní metody práce a jejich rozvoj • speciálně pedagogické činnosti, terapie a jejich rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> • využívání sociálních forem vzdělávání • efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické techniky • využití motivačních metod (vstupní, průběžná) • dodržování stanovených pravidel hodnocení žáků • vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení • průběžné vyhodnocování výsledků učení • prostor pro vyjadřování vlastního názoru • dodržování pravidel komunikace • psychosociální podmínky výuky • individuální přístup k výuce • kvalita IVP- specifikace potřeb a možností žáků, spolupráce s rodiči, SPC • vyhodnocování a využívání IVP • přínos projektových dnů • množství a kvalita užitých alternativ a terapií, vliv na vzdělávání
--	---	---

Výsledky vzdělávání žáků

Cíl:	Sledované jevy:	Kritéria:
<ul style="list-style-type: none"> • dosahovat optimálních výchovných a vzdělávacích výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků a cílům základního vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • dosahování cílových kompetencí vzdělávání podle ŠVP – profil absolventa • zvládnutí očekávaných výstupů v ŠVP a v IVP • další vzdělávání absolventů ZŠ, uplatnění 	<ul style="list-style-type: none"> • profil absolventa školy (dovednosti, vědomosti, schopnosti, postoje a hodnoty) • očekávané výstupy v ŠVP a v IVP • přijetí absolventa na učiliště, praktickou školu

	<ul style="list-style-type: none"> účast žáků v soutěžích, olympiádách 	<ul style="list-style-type: none"> úspěšnost žáků v soutěžích, olympiádách - umístění
--	---	--

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy, klima

Cíl:	Sledované jevy:	Kritéria:
<ul style="list-style-type: none"> Kvalitní poradenský systém 	<ul style="list-style-type: none"> kvalita výchovného poradenství kvalita ostatních složek poradenského systému 	<ul style="list-style-type: none"> kvalita činností výchovného poradce ve vztahu k potřebám školy, žáků a rodičů kvalita činností ostatních složek poradenského systému
<ul style="list-style-type: none"> Informovanost a její zkvalitňování 	<ul style="list-style-type: none"> přístup k informacím a jejich přenos 	<ul style="list-style-type: none"> přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků kvalita a aktuálnost prezentace na webu školy a ve školním tisku
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj a zkvalitňování spolupráce s rodiči 	<ul style="list-style-type: none"> kvalita a využívání rodičovské iniciativy spolupráce se školskou radou 	<ul style="list-style-type: none"> kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek množství akcí pořádaných rodiči
<ul style="list-style-type: none"> Dobré klima školy, prostředí tolerance, partnerství a důvěry 	<ul style="list-style-type: none"> vzájemné vztahy mezi školou, žáky, rodiči a dalších osob a jejich dopad na vzdělávání klima, kultura školy 	<ul style="list-style-type: none"> existence pocitu sounáležitosti a hrdosti na školu existence zřetelně přívětivého prostředí existence důvěry žáků a rodičů k učitelům a vedení

		školy <ul style="list-style-type: none"> • úroveň morálky žáků a učitelů, vztahů žák/učitel, kultury vzájemných kontaktů • existence pravidel chování žáků ve třídě a jejich respektování
<ul style="list-style-type: none"> • Široká nabídka zájmových aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • zájmové aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> • množství nabízených aktivit • zájem žáků o aktivity
<ul style="list-style-type: none"> • Akce školy 	<ul style="list-style-type: none"> • školy v přírodě • kulturní akce • sportovní akce 	<ul style="list-style-type: none"> • množství a kvalita akcí • počet účastníků akcí – zájem • organizace vystoupení, koncertů, výstav ve škole
<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce s ostatními subjekty – význam pro žáky 	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce s odbornými pracovišti • Spolupráce s ostatními školami • Spolupráce se sponzory a dobrovolníky • Spolupráce s firmami a podnikatelskými subjekty 	<ul style="list-style-type: none"> • úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti – např. PPP, SPC... • přínos pro učitele, pro žáky • množství a kvalita aktivit • kvalita vzájemné spolupráce, vzájemné obohacování

Řízení školy

Cíl:	Sledované jevy:	Kritéria:
<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitní, systémové a kompetentní řízení školy 	<ul style="list-style-type: none"> • cíle a strategie školy • způsob rozhodování ředitele školy • motivování zaměstnanců 	<ul style="list-style-type: none"> • schopnost ředitele stanovit cíle školy • vyhodnotitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy • koncepčnost řídicích činností ve škole - jejich zřetelná strategie • systém prosazování progresivních trendů vzdělávání • efektivita přijatých opatření

	<ul style="list-style-type: none"> • efektivita organizace školy • metodická podpora kvality výuky – personální rozvoj • systém vedení pedagogických pracovníků - především efektivita výsledků hospitací • kontrolní systém • kvalita dokumentace školy 	<ul style="list-style-type: none"> • realizovatelnost koncepčních záměrů – zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu • aktivita zaměstnanců • styl řízení a profesní kompetence ředitele • míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy • účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy • koncepční zajištění personálního rozvoje • zajištění pomoci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím • kvalita kontroly a hodnocení průběhu vzdělávání (učitelé, ředitelka) • kvalita a četnost kontroly provozu • funkčnost vnitřní dokumentace • s dokumentací všichni seznámeni • kvalita a efektivita školního řádu
--	---	---

Úroveň výsledků práce školy

Cíl:	Sledované jevy:	Kritéria:
<ul style="list-style-type: none"> • Zvyšování kvality práce školy a její prezentace na veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • kvalita výsledků vzdělávání • prezentace školy • dokument – výroční zpráva 	<ul style="list-style-type: none"> • zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání • spokojenost rodičů, žáků • propojení zpětné vazby s dalším rozvojem školy • prezentace školy na veřejnosti a odezva • kvalita výroční zprávy

Nástroje autoevaluace

rozbor dokumentace školy

rozhovory s učiteli, rodiči, žáky a pedagogickými asistenty

dotazníky pro rodiče, žáky a učitele, vychovatele a asistenty pedagoga

srovnávací písemné práce, vědomostní a dovednostní testy

hospitační činnost vedení školy

vzájemné hospitace pedagogických pracovníků

kontrola souladu ŠVP s RVP

rozbory na poradách

inventarizace

Časové zařazení jednotlivých autoevaluačních nástrojů

rozbor dokumentace školy – závěr školního roku

rozhovory s učiteli, rodiči, žáky a asistenty pedagoga – průběžně dle potřeby

dotazníky pro rodiče, žáky, učitele a asistenty pedagoga – jednou za školní rok

srovnávací písemné práce, vědomostní a dovednostní testy – průběžně po celý školní rok

hospitační činnost vedení školy - průběžně po celý školní rok

vzájemné hospitace pedagogických pracovníků – podle potřeby

Průběžně: rozhovory s učiteli, asistenty pedagoga a žáky, výstupy z jednání školské rady